

Aan: Provinciale Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

i.a.a. Informateurs van het College van Gedeputeerde Staten:
de heer G.P.J. Koopmans;
de heer Drs. G.J.W. Gabriëls

Onderwerp: Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Roermond, 3 april 2019

Geacht Statenlid,

Allereerst wenst de Bond Heemschut Limburg U proficiat met de beëdiging als Statenlid.

Na de verkennende gesprekken gaan de informateurs Koopmans en Gabriëls binnenkort met een aantal partijen in gesprek om helder te krijgen wat hun inzet voor de coalitiebesprekingen zijn. In dat kader vraagt de Bond Heemschut Limburg uw aandacht voor het volgende.

De Provincie Limburg startte eind vorig jaar met het ontwikkelen van een omgevingsvisie voor Noord-, Midden- en Zuid-Limburg. Ook een aantal gemeenten nodigde bewoners, share- en stakeholders uit om hun bijdrage aan de gemeentelijke omgevingsvisies te leveren. De Bond Heemschut Limburg neemt actief aan deze speed dates en workshops deel. Graag willen we onze visie over de toekomst van ons Nationaal Landschap aan u kenbaar maken.

Wij zijn uitermate verontrust over de achteruitgang van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van het Zuid-Limburgse landschap. Behoud en ontwikkeling van deze kwaliteiten worden van groot belang geacht voor de ontwikkeling van de recreatie- en zorgsector, de verbreding van de plattelandseconomie en dragen bij aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat.

De verantwoordelijkheid om deze bijzondere kwaliteiten te behouden, duurzaam te beheren en waar mogelijk te versterken ligt bij de overheid. Het is een verantwoordelijkheid die primair bij het provinciebestuur ligt maar die, in het verlengde daarvan, ook ten volle dient te worden gedragen door de gemeentelijke overheden.

Omdat behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten bestuurlijke en sectorale grenzen overstijgen, is samenwerking tussen partijen noodzakelijk om te werken aan een mooier Zuid-Limburg. Begin 2018 presenteerde het Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg haar programma voor de periode 2018-2020. Dit programma biedt echter geen structurele oplossingen voor de achteruitgang van het landschap.

De Bond Heemschut Limburg is van mening dat:

- Er een integrale, gebiedsdekkende, klimaatbestendige en uitvoeringsgerichte visie voor behoud, herstel en beheer van het Zuid- Limburgse landschap en zijn bijzondere natuur- en cultuurhistorische waarden leidend dienen te zijn voor alle ruimtelijke initiatieven, projecten en ontwikkelingen.
- De maatschappelijk breed gedragen 'Landschapsvisie Zuid-Limburg' (Wageningen 2007) een goede basis is voor deze integrale visie.
- Uitnodigingsplanologie geen structurele bijdrage levert aan een fundamenteel herstel, behoud en ontwikkeling van ons Nationaal Landschap.
- Loodsen voor opslag van landbouwgewassen, het ontwikkelen van vakantiebungalowparken op voormalige campings en infrastructurele voorzieningen de kernwaarden aantasten. Agrarische opslagloodsen niet bij ieder afzonderlijk agrarisch bedrijf maar als centrale collectieve voorziening op bedrijventerreinen gesitueerd dienen te worden
- Zonneweides niet gewenst zijn omdat ze de kernwaarden aantasten. Zonnepanelen dienen op bestaande daken geconcentreerd te worden.
- Ook de actuele en potentiële kernwaarden van de Zilvergroene- en Bronsgroene natuurzones in de Provinciale Omgevingsverordening veilig gesteld dienen te worden.
- "Pop-up hotels" (zelfvoorzienende ecocapsules die overal in het landschap kunnen worden neergezet) en 'natuurlofts' (aanvullende permanente vakantiewoningen op boerderijcampings) nieuwe bedreigingen van de kernwaarden vormen.
- De verantwoordelijkheid voor behoud, beheer en ontwikkeling van het landschap vereist een provinciale regie. Het provinciaal bestuur zal dan ook op een nadrukkelijk en overtuigende wijze de regierol op zich moeten nemen.

- Om het ruimtegebruik/-behoefte van de verschillende maatschappelijke sectoren/thema's in goede banen te leiden/te faciliteren is het noodzakelijk dat het provinciaal bestuur een actieve rol op de grondmarkt gaat spelen. Opname van het voorkeursrecht in de Provinciale Omgevingsverordening is dan ook vereist.
- Voor het Nationaal Landschap Zuid-Limburg één onafhankelijke omgevings-/kwaliteitscommissie wordt ingesteld.
- De landbouw in ons Nationaal Landschap zich moet vernieuwen in uitdagende richtingen: kleinschaligheid, klimaatadaptatie, precisielandbouw. Kortom een natuurinclusieve, multifunctionele kleinschalige landbouw met behoud van biodiversiteit en slechts op een beperkt aantal gebieden grootschalig boeren in een kleinschalig landschap.
- Een landschapsfonds onmisbaar is voor een kwalitatief goed en structureel beheer. Naast gemeenten en agrariërs zullen ook loonwerkbedrijven en organisaties op het terrein van natuur, landschap cultureel erfgoed en toerisme actief moeten worden betrokken om het beheer en herstel op het vereiste kwalitatieve niveau te krijgen.

Wij verzoeken u onze zienswijze bij de komende coalitieonderhandelingen te betrekken en in het uiteindelijke coalitieakkoord op te nemen.

Vanzelfsprekend zijn wij bereid bovenstaande toe te lichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Erfgoedvereniging Bond Heemschut,

J.H.G.E. Neessen
Secretaris commissie Limburg